

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours/Programme 4th Semester Examination, 2023

SANHGEC04T/SANGCOR04T-SANSKRIT (GE4/DSC4)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
- (क) अनुनासिकसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ? तस्य च कोऽर्थः ?
- (ख) 'आदिरन्त्येन सहेता' इति सूत्रस्य कोऽर्थः ? सूत्रेणानेन किं विधीयते ?
- (ग) केषां वर्णानामुच्चारणस्थानं दन्ताः ? केषां च औष्ठौ ?
- (घ) कः उदात्तः ? कश्चानुदात्तः ?
- (ङ) लोपसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ? तस्य च कोऽर्थः ?
- (च) संयोगसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ? तस्य च कोऽर्थः ?
- (छ) के नाम धातवः ? उदाहरणं दीयताम् ।
2. यथेच्छम् एकस्य उत्तरं प्रदेयम् । 10×1 = 10
- (क) वर्णानामुच्चारणस्थानाभ्यन्तरबाह्यप्रयत्नाः यथाग्रन्थं प्रतिपादनीयाः।
- (ख) प्रत्याहारः कः ? तस्य निर्माणकौशलं सोदाहरणं ससूत्रं प्रतिपाद्यताम् । 2+8

SECTION-B

3. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छम् एकस्य उत्तरं प्रदेयम् । 10×1 = 10
- (क) प्रगृह्यसंज्ञाविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणानि व्याख्येयानि ।
- (ख) मधु अरिः, पुम् त्वम्, नील उत्पलम्, देवी आगता चेत्येतेषां सन्धौ कानि कानि रूपाणि भवन्तीति प्रत्येकं ससूत्रं व्याख्येयम् ।
4. अधोलिखितेषु यथेच्छं चतुर्णां सूत्राणां व्याख्यानं लेख्यम्, तेषु यथेच्छमेकस्य व्याख्यानं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च लेख्यम् । 5×4 = 20
- (क) स्तोः श्रुना श्रुः ।
- (ख) आद् गुणः।
- (ग) ओमाडोश्च ।
- (घ) एचोऽयवायावः।
- (ङ) झलां जशोऽन्ते ।
- (च) एङः पदान्तादति ।
- (छ) खरि च ।

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 4th Semester Examination, 2023

SANACOR08T-SANSKRIT (CC8)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

Unit-I

1. अधस्तादेकः प्रश्नः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च समाधेयः — 5×1 = 5
- (क) 'Epigraphy' इति पदस्य व्युत्पत्तिर्निर्णयः ।
(ख) 'प्रशस्तिः' इत्यस्य कोऽर्थः? सोदाहरणं विचार्यताम् ।
(ग) ताम्रशासनाभिलेखानां विषयवैशिष्ट्यम् आलोच्यताम् ।
(घ) अभिलेखचर्चायां Bühler महोदयस्यावदानं निरूप्यताम् ।
2. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च समाधेयाः — 2×5 = 10
- (क) संस्कृतभाषाश्रितः प्राचीनतमः काव्यगुणसमन्वितोऽभिलेखः कः ?
(ख) लेखनाय कस्य कस्य वस्तुनः प्रयोगो भवति स्म ?
(ग) अभिलेखे सङ्गीतशिक्षायाः निदर्शनं कुत्र उपलभ्यते ?
(घ) ब्राह्मीवर्णमालायां कति स्वरवर्णाः ? के च ते ?
(ङ) कस्मिन् ग्रन्थे चतुःषष्टिलिपीनामुल्लेखः प्राप्यते ?
(च) खरोष्ठीलिपेः प्राथम्येन अध्ययनकर्तारः के आसन् ?
(छ) भारतीयानां वङ्गदेशस्य च ये अभिलेखाः तेषामध्ययनं कः अकरोत् ?
(ज) अभिलेखशास्त्रीयाध्ययनस्य स्वर्णयुगस्य प्रारम्भः कदा अभवत् ?

Unit-II

3. अधोलिखितेषु एकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च प्रदेयम् । 10×1 = 10
- (क) ब्राह्मीवर्णमालायाः पाठोद्धारस्य इतिहासः सविशदमालोच्यताम् ।
(ख) प्राचीनभारतीयैतिह्य-संस्कृतयोश्च सृजने भारतीयाभिलेखानां वैशिष्ट्यं विचार्यताम् ।
4. अधोगतेषु एकस्य टीका सुरगिरानागरलिप्या च लेख्या । 5×1 = 5
- (i) काव्याभिलेखाः (ii) ताम्रशासनम् (iii) भूर्जपत्रम् ।

Unit-III

5. निम्नलिखितानां प्रश्नानामेकस्योत्तरं प्रदेयम्। 10×1 = 10
(क) प्रथमरुद्रदाम्नः जुनागढ़प्रशस्तयनुसारं सुदर्शनसरोवरस्यैतिह्यं वर्णयताम्।
(ख) 'एराण' इति स्थानस्य प्राचीनं नाम किम् ? एराणलेखमाश्रित्य राज्ञः समुद्रगुप्तस्य प्रभावः निरूपयताम्।
6. अधस्ताद् यथेच्छमेकस्य टीका संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च प्रदेया। 5×1 = 5
(क) समाजः (ख) राजा चन्द्रः (ग) टोपरास्तम्भाभिलेखः
7. यथेच्छमेकस्य व्याख्यानं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च लेख्यम्। 5×1 = 5
(क) इयं धर्मलिपिः देवानां प्रियेण।
(ख) अनुपवसथं च ध्रुवायाः एकैकः महामात्रः उपवसथाय याति।

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 4th Semester Examination, 2023

SANACOR09T-SANSKRIT (CC9)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
- (क) 'पाण्डवविक्रमम्' केन विरचितम् ? कीदृशं काव्यमिदम् ?
- (ख) किमासीत् श्रीजीवन्यायतीर्थस्य पितुर्नाम ? कुत्र आसीत् तस्य जन्मस्थानम् ?
- (ग) 'चम्पूः' किं प्रकारकं साहित्यम् ? नित्यानन्दस्मृति-तीर्थस्य चम्पूकाव्यं किमस्ति ?
- (घ) 'अमरमङ्गलम्' कीदृशं काव्यम् ? काव्यस्यास्य नायकः कः ?
- (ङ) 'युगजीवनम्' इति रूपकं कथा किमधिकृत्य च रचितम् ?
- (च) 'भारतकौमुदी' टीका केन कृता ? कामाश्रिता इयं टीका ?
- (छ) क्षितीशचन्द्र-चन्द्रोपाध्याय-महोदयेन सम्पादितस्य पत्रिकाद्वयस्य नाम लिखतु।

SECTION-B

2. अधोलिखितेषु यथेच्छं प्रश्नद्वयस्य समाधानं कर्तव्यम् । तयोश्च यथेच्छमेकस्य समाधानं सुरगिरा 10×2 = 20
देवनागरीलिप्या च विधेयम् ।
- (क) चिपिटकचर्चणे वर्णितं रङ्गिण्याश्चरित्रं वर्णयताम् ।
- (ख) भारतविवेकमवलम्ब्य स्वामिविवेकानन्दस्य चरित्रचित्रणं क्रियताम् ।
- (ग) भारतवर्षे यवनानामुत्पीडनवृत्तान्तं शिवराजविजयमवलम्ब्य लिखत ।
- (घ) 'ननाविताडनम्' केन विरचितम् ? नाटकस्यास्य कथावस्तु समासेन लिखत ।
3. अधोनिर्दिष्टेषु विषयचतुष्टयमाश्रित्य सुरगिरा देवनागरीलिप्या च टीका लेख्या । 5×4 = 20
- (क) योगिवरः।
- (ख) अम्बिकादत्तव्यासः।
- (ग) कपाली ।
- (घ) ब्रह्मचारिगुरुः।
- (ङ) गौरवदुः।
- (च) महामदगजनी ।
- (छ) नर्तकीघटना ।

—X—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 4th Semester Examination, 2023

SANACOR10T-SANSKRIT (CC10)

SANSKRIT AND WORLD LITERATURE

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क-विभागः

1. अधोदत्तेषु विषयेषु यथेच्छमेकस्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टीका लेख्या । 5×1 = 5
 - (क) उइलियाम्-डोयाट्-हुइट्निमहोदयः
 - (ख) उइलियम-जोन्समहोदयः
 - (ग) म्याक्समुलारमहोदयः

2. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः । 2×5 = 10
 - (क) कालिदासस्य 'मालविकाग्निमित्रम्' नाटकं जार्मानभाषायां केन अनूदितम् ?
 - (ख) कस्मिन् समये जोन्समहोदयः 'रय्याल-सोसाइटी' इत्यस्य सदस्यरूपेण निर्वाचितः अभवत् ? कदा स भारतवर्षमागतवान् ?
 - (ग) वुहेलारमहोदयस्य द्वयोः ग्रन्थयोः नाम लिख्यताम् ।
 - (घ) 'A Sanskrit Grammar' इति पुस्तकं केन विरचितम् ? तस्य अपरस्यैकस्य ग्रन्थस्य नाम लिख्यताम् ।
 - (ङ) जोन्समहोदयेन विरचितेषु ग्रन्थेषु द्वयोः ग्रन्थयोः नाम लिख्यताम् ।
 - (च) 'Selected specimens of the theatre of the Hindus' – पुस्तकमिदं कदा केन वा लिखितम् ?
 - (छ) कस्मिन् काले केन वा तैत्तिरीयोपनिषदः आङ्गलानुवादः कृतः ?

3. अधोलिखितयोर्यथेच्छमेकः प्रश्नः संस्कृतेन देवनागर्या च समाधेयः । 10
 - (क) संस्कृतचर्चाविषये चार्लस-उइलकिन्समहोदयस्य अवदानं विचार्यताम् ।
 - (ख) संस्कृतचर्चाविषये आर्टवार्ट-फेड्रिक्-ओयेवरमहोदयस्य अवदानं विचार्यताम् ।

ख-विभाग:

4. अधोदत्तेषु विषयेषु यथेच्छमेकमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टीका लेख्या । 5×1 = 5
(क) युगजीवनम्
(ख) भवानीभारती
(ग) अमरमङ्गलम्
5. अधोलिखितयोः एकः प्रश्नः समाधेयः । 10×1 = 10
(क) संस्कृतसाहित्ये हरिदाससिद्धान्तवागीशमहोदयस्य अवदानविषये लघुबन्धो विरच्यताम् ।
(ख) संस्कृतसाहित्ये श्रीजीवन्यायतीर्थमहोदयस्य अवदानविषये लघुबन्धो विरच्यताम् ।
6. निम्नलिखितेषु विद्वत्सु द्वयोः संस्कृतेन देवनागर्या च परिचयः प्रदेयः । 5×2 = 10
(क) रमारञ्जनमुखोपाध्यायः
(ख) क्षितीशचन्द्रचट्टोपाध्यायः
(ग) स्वामी विवेकानन्दः

—x—